

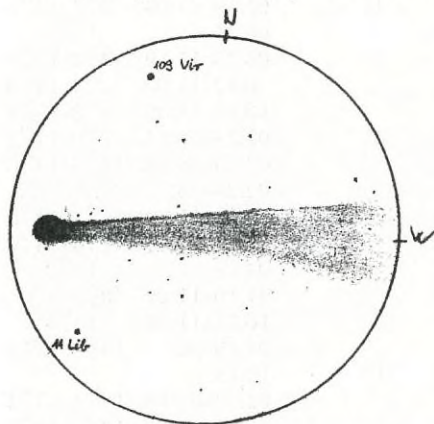

Üstökösök

Üstökösmegfigyelések 1996-ban

A Hale-Bopp-üstökös csak 1997-ben érte el maximális fényességét, ám az 1996 elején feltűnt Hyakutake-üstökös, a 27 észlelt kométa és az év folyamán látszó három szabadszemes üstökös (Hyakutake, Tabur, Hale-Bopp) miatt az 1996-os esztendőt nyugodtan tekinthetjük eddigi legeredményesebb évünknek. Három további hosszúperiódusú és három rövidperiódusú üstökös is átlépte a 10^m -s fényességet, így összesen 9 üstököst lehetett binokulárral látni, ami szinte egyedülálló esemény.

A rövidperiódusúak közül a 22P/Kopff visszatérését vártuk a legjobban, ám diffúz megjelenésével és a vártnál alacsonyabb fényességével kicsit csalódást okozott. Az észlelt égitestek nagy száma egyértelműen a számos halvány, 13^m alatti kométának köszönhető, melyek közül többet a mi észlelésünkör láttá először emberi szem. Két váratlan kitörés színesítette az évet, bár az 1995-ben kitört és szétesett 73/Schwassmann-Wachmann 3-at is észleltük még párszor. A 29P/Schwassmann-Wachmann 1 az elmúlt 20 év legnagyobb kitörését produkálva $11^m,5$ -ig, míg az 57P/du Toit-Neumin-Delporte 6^m -t fényesedve 12^m -ig jutott.

A C/1996 B2 (Hyakutake)-üstökös 1996. március 20-án hajnalban. 10×50 B, LM = 7°
(Sármecky Krisztián)

két héttel kezdődő drasztikus elhalványodás jelentette, melynek során két hét alatt 10^m -ig jutott!

Összefoglalva 1996-ban 81 észlelő 871 pozitív és 28 negatív vizuális észlelést, 140 fotót, valamint 10 CCD-képet készített! Megfigyeléseink 27 üstökös között oszlanak

meg, melyek közül csak egyet nem sikerült megpillantani. Az alábbi listán 1996 legaktívabb észlelőit láthatjuk, de meg kell jegyezni, hogy február 23/24-én éjszaka Bakos Gáspár 11 üstökösöt látott, ami abszolút rekord a hazai üstökösészlelés történetében, és csak eggyel marad el a „világrekordtól”!

Név	Észlelés/üstökös	Műszer
Sárneckzy Krisztián (Budapest)	151/26	44,5 T
Kósa-Kiss Attila (Nagyszalonta, RO)	96/9	6,3 L
Tuboly Vince (Hegyhátsál)	79/6	30 T
Sánta Gábor (Kisújszállás)	79/4	5 L
Szabó Sándor (Sopron)	56/7	27 T
Csukás Mátvás (Nagyszalonta, RO)	48/6	6,3 L

A Hyakutake-üstökös természetesen addig nem látott mennyiségű és minőségű fotogalériát eredményezett. Legeredményesebb fotósunk Tuboly Vince volt, aki 18 felvételt juttatta el hozzánk.

Üstökös	Észlelők		Észlelések száma	Időpont	Fényesség
	száma	Pozitív Negatív Fotó			
C/1995 O1 (Hale-Bopp)	30	277		04.20–12.27.	8 ^m 5–4 ^m 5
C/1995 Y1 (Hyakutake)	7	13		01.31–05.19.	7 ^m 4–12 ^m 7
C/1996 B1 (Szcsepanski)	8	15		02.12–04.18.	7 ^m 5–10 ^m
C/1996 B2 (Hyakutake)	67	357	4 140	02.16–04.23.	–0 ^m 5–8 ^m 3
C/1996 E1 (NEAT)	4	12	2	04.20–11.09.	10 ^m 6–14 ^m 3
C/1996 J1-B (Evans-Drinkwater)	2	2		05.18.	14 ^m 9
C/1996 N1 (Brewington)	9	28	1	07.19–11.09.	8 ^m 2–12 ^m 3
C/1996 P2 (Russell-Watson)	1	1		08.25	12 ^m 3
C/1996 Q1 (Tabur)	11	62	2	08.25–11.19.	4 ^m 2–10 ^m 7
C/1996 R1 (Hergenrother-Spahr)	2	5		10.12–11.09.	12 ^m 4–14 ^m 9
P/1996 R2 (Lagerkvist)	2	4		10.12–11.09.	14 ^m 8–15 ^m 6
22P/Kopff	12	43	3	02.25–08.14.	7 ^m 0–13 ^m 3
29P/Schwassmann-Wachmann 1	3	8		02.23–05.18.	11 ^m 3–13 ^m 0
45P/Honda-Mrkos-Pajdusáková	2	5		02.24–26.	9 ^m 7–10 ^m 8
57P/du Toit-Neujmin-Delporte	2	2	2	08.25–11.09.	13 ^m 1–14 ^m 0
65P/Gunn	4	8		02.24–07.05.	12 ^m 4–14 ^m 0
67P/Churyumov-Gerasimenko	1	1		04.19.	13 ^m 2
73P/Schwassmann-Wachmann 3	3	7		01.10–11.09.	8 ^m 8–9 ^m 0
81P/Wild 2	1	1	2	10.13–11.09.	13 ^m 4
95P/Chiron	1	2		04.19–20.	15 ^m 1–15 ^m 2
96P/Machholz 1	1		1	10.15.	
116P/Wild 4	3	7		02.23–05.18.	12 ^m 3–13 ^m 3
118P/Shoemaker-Levy 4	1	3	1	10.13–11.10.	13 ^m 5–14 ^m 0
119P/Parker-Hartley	1	2	2	10.13–11.10.	14 ^m 4–14 ^m 5
123P/West-Hartley	3	5		02.23–05.18.	14 ^m 5–15 ^m 1
125P/Spacewatch	2	2		05.19.	15 ^m 5–15 ^m 6
126P/IRAS	2	5		10.12–11.09.	11 ^m 9–13 ^m 1

SÁRNECZKY KRISZTIÁN